

Centre Dolors Piera

El servei d'igualtat d'oportunitats i promoció de les dones de la Universitat de Lleida

GENUÏNES | 2

Centre *Dolors Piera* d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones

“Entenc que moltes dones avui en dia treballin per obtenir un tros més gran del pastís, però jo no ho faré... perquè prefereixo treballar per canviar la recepta”

Cheris Kramarae, Paula A. Treichler (lingüistes nord-americanes)

Per què un centre d'igualtat d'oportunitats per a les dones?

Pot semblar que en un entorn com l'universitari i a inicis del segle XXI no té massa sentit dedicar-hi temps o preocupar-se de la igualtat de gènere i dels drets de les dones: la imatge d'institució venerable i centre de cultura i progrés que té la universitat ens faria pensar que, en el món de l'Acadèmia, aquests problemes ja estan superats i que no és necessari insistir en la defensa de qui representa la meitat de la població.

En canvi, si ens aturem a analitzar la situació actual de la dona a la universitat, hi veurem dades que ens mostren una altra realitat. Encara que les dones representen el 54'31%¹ de l'estudiantat de nou ingrés a Espanya i la seva presència a la formació de tercer cicle ja arriba al 51'80%, entre les persones que obtenen el doctorat la xifra ja baixa al 47,62% i, malgrat la seva bona formació, les dones constitueixen únicament el 36'89% del professorat i només el 18'43% de les càtedres.

A part d'aquesta evident discriminació que pateixen les universitàries, també salta a la vista la poca presència femenina en els continguts que s'imparteixen a l'ensenyament superior, tot i el protagonisme, quasi sempre silenciats, que les dones han tingut en el desenvolupament de la ciència, la cultura i l'art al llarg de la història. No es tracta només que s'està ometent l'aportació de les dones, sinó també, que s'està oblidant com n'és de necessària una perspectiva de gènere en la recerca, és a dir, la vital importància d'inserir la visió de les dones en la ciència que s'està fent avui en dia.

Malgrat els problemes que encara existeixen, el compromís de la universitat envers la societat en l'àmbit de la igualtat de gènere s'ha de traduir, en primer lloc, en iniciatives que impulsin el trencament de les barreres amb què es troben les dones pel fet de ser-ho, és a dir, pel fet que la societat els ha atorgat un paper molt específic (el mandat de gènere) que no poden ni tan sols delegar encara que tinguin la possibilitat de formar-se i d'entrar al mercat laboral.

En segon lloc, aquest compromís s'ha de traduir en un tracte just i igualitari per a tothom. La recerca i la formació que es desenvolupa a l'Acadèmia en l'àmbit de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes han d'acabar trobant la seva plasmació en la vida quotidiana de tota la ciutadania.

Aquestes consideracions van portar a la Universitat de Lleida i a les membres del Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona (SIED) a unir esforços i crear, el 8 de març de 2006, el Centre Dolors Piera d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones (CDP), un servei universitari d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, tot avançant-se a la Llei Orgànica 3/2007.

A més, la Llei Orgànica 4/2007 d'universitats, recull a la disposició addicional dotzena que:

“Les universitats han de comptar entre les seves estructures d'organització amb unitats d'igualtat per a l'exercici de les funcions relacionades amb el principi d'igualtat entre dones i homes.”

Així el CDP, té com a objectiu fonamental sensibilitzar la comunitat universitària sobre la situació de desequilibri existent en les relacions de gènere, tot fomentant valors d'equitat i justícia social a partir de la defensa i promoció dels drets de les dones i vetllant per la consecució de la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raó de sexe.

En conseqüència, el CDP es compromet a:

- **promocionar** la recerca en gènere i la difusió del coneixement sobre les dones i elaborat per les dones,
- **motivar** la inclusió de la perspectiva de gènere en totes les tasques universitàries (docents, d'investigació i de gestió) i
- **contribuir** a la formació de professionals que incloguin aquesta perspectiva en el desenvolupament de la seva feina.

Què fem?

1. Divulgació

Col·laborem amb el Centre d'Estudis i Documentació de les Dones (CEDD) del SIED, una biblioteca especialitzada sobre dones, gènere i feminisme, i un espai que promou la recerca sobre aquests temes. També organitzem xerrades, exposicions i altres actes que volen donar a conèixer el desequilibri entre sexes i els problemes de violència de gènere. A més, des del CDP editem mensualment un butlletí informatiu on es fa un repàs de l'actualitat i de les activitats de les comarques de Lleida que estan adreçades a les dones o sobre temes relacionats amb elles.

2. Formació i recerca

Proposem bases teòriques i metodològiques que condueixin a la transformació de la docència i la gestió universitàries mitjançant l'organització de cursos sobre gènere específics per al professorat i el personal administratiu i de servei de la UdL. També organitzem activitats formatives per a l'alumnat oberts a tota la ciutadania.

Promovem la recerca en gènere col·laborant amb els grups de recerca de la UdL, amb l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere de Catalunya, i amb qualsevol organisme, institució i grup de recerca amb interessos similars d'arreu.

Organitzem jornades, conferències i cursos adreçats a la comunitat universitària, oberts a professionals i a tota la societat, que pretenen generar debat i ser un punt d'encontre i difusió de la recerca en gènere.

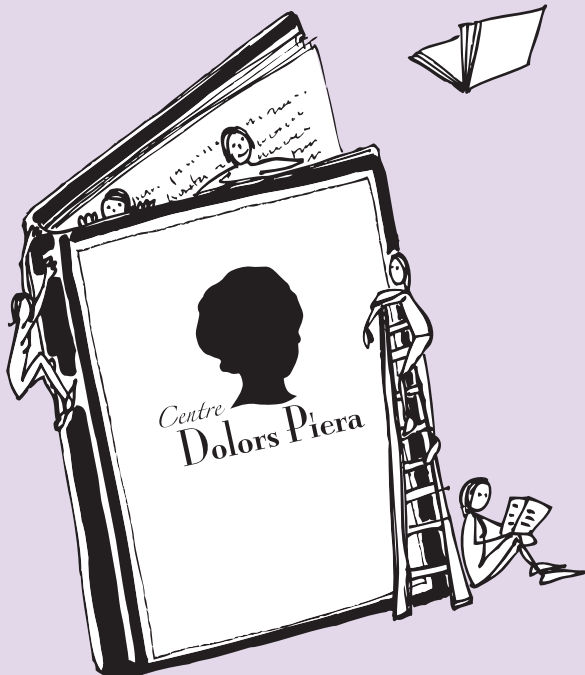
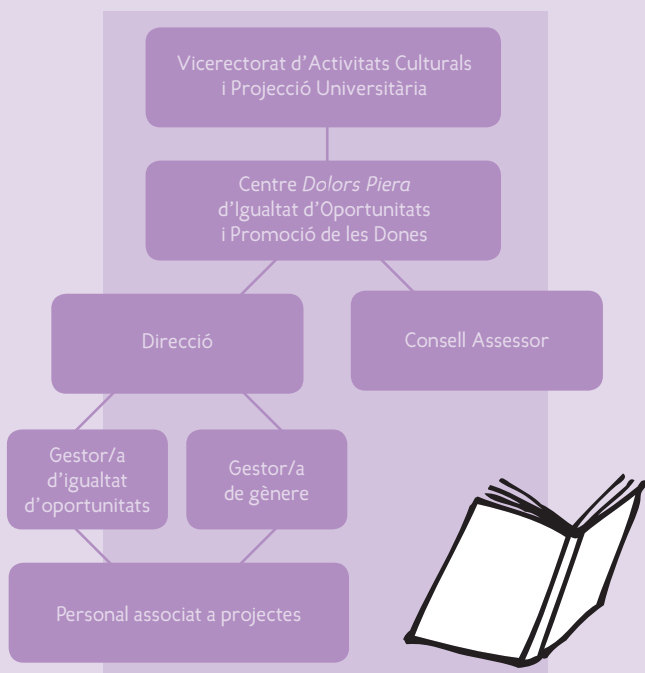
3. Elaboració de plans d'igualtat

El Centre *Dolors Piera* ha realitzat el treball tècnic en relació al Pla d'Igualtat d'Oportunitats a la UdL: elaboració de la diagnosi prèvia i redacció del pla. Aquest primer pla pretén millorar la conjuntura en què es troba el col·lectiu femení dels tres estaments que formen part de la Universitat i solucionar els casos de desigualtat i de discriminació detectats a la diagnosi realitzada sobre la situació de les dones.

4. Prestació de serveis

Al CDP elaborem i orientem en el disseny de Plans d'Igualtat d'Oportunitats, així com en la incorporació de la perspectiva de gènere i el principi de transversalitat (*mainstreaming*), per visualitzar la realitat femenina i les aportacions de les dones. Ofereim assessorament educatiu, lingüístic, laboral i familiar, també donem suport a la sol·licitud i gestió d'ajuts per activitats sobre dones i gènere. Així mateix, oferim assessorament i atenció en casos d'assetjament, violència i discriminació adreçada de la comunitat universitària.

Quina és l'estructura del CDP?

Quina vinculació té amb altres centres i institucions?

Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona

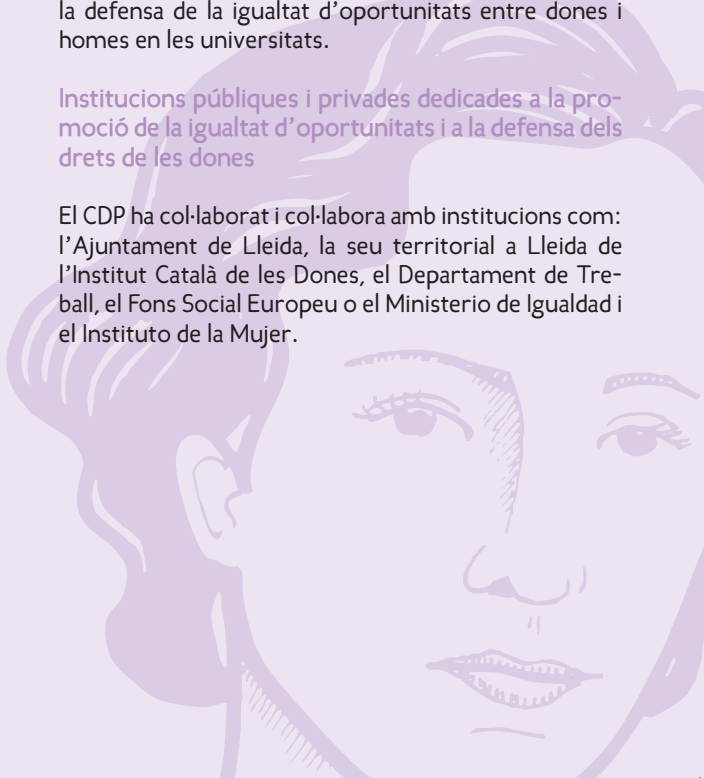
El CDP treballa estretament amb el Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona (SIED), una associació universitària que agrupa estudiantes, professores i professionals interessades i/o ocupades en tot allò que envolta les dones i en els temes de gènere, i que organitza diferents activitats al voltant d'aquestes qüestions per establir un diàleg constant entre l'àmbit universitari i la dinàmica ciutadana.

Xarxa d'Unitats i Oficines d'Igualtat de Gènere per a l'Excel·lència Universitària

Fruit del III Encontre d'Unitats i Oficines d'Igualtat celebrat a la Universitat de Lleida el 21 de novembre de 2009, es va constituir la xarxa estatal de serveis universitaris dedicats a la igualtat d'oportunitats entre dones i homes. La xarxa vol ser un punt de trobada on compartir experiències, solucions i recursos; organitzar activitats; donar-se suport mutu i visibilitzar la defensa de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en les universitats.

Institucions públiques i privades dedicades a la promoció de la igualtat d'oportunitats i a la defensa dels drets de les dones

El CDP ha col·laborat i col·labora amb institucions com: l'Ajuntament de Lleida, la seu territorial a Lleida de l'Institut Català de les Dones, el Departament de Treball, el Fons Social Europeu o el Ministerio de Igualdad i el Instituto de la Mujer.

Qui va ser Dolors Piera? ²

Dolors Piera va néixer el 1910 a Puigverd d'Agramunt (Lleida), filla d'un mestre progressista que li inculcà de ben petita els valors republicans i la passió per la pedagogia a la que s'hi dedicà gairebé tota la seva vida. La pertinença del seu lloc de naixement a l'àrea d'influència de la Universitat de Lleida va ser una de les raons per les quals va ser escollida per donar nom al nostre servei, però, òbviament, no n'és l'única. Dolors Piera també va ser una avantguardista en l'ús de noves tècniques d'ensenyament que arribaven d'Europa de la mateixa manera que nosaltres impulsem un canvi educatiu que inclogui una visió de gènere.

Durant el seu període de magisteri per les Terres de Ponent va participar en la fundació d'un dels primers sindicats de mestres que hi va haver a Catalunya, la Federació de Espanyola de Treballadors de l'Ensenyament (FETE-UGT). Després va entrar al PSUC quan acabava de fundar-se, com a responsable de la secció femenina. Més tard, va participar en la fundació de la Unió de Dones de Catalunya des del càrrec de secretària i durant la Guerra Civil també va exercir de regidora d'ensenyament a l'Ajuntament de Barcelona situació que, juntament amb la seva militància comunista i els seu republicanisme, la va portar a l'exili l'any 1939.

Es va expatriar a Xile on va continuar involucrant-se en les organitzacions de dones, en el Casal Català de Santiago de Xile i en la lluita política i contra el feixisme. Després d'anys dedicats a la docència a la terra que l'havia adoptada i on havia format la seva família, morí a Xile el 2002.

Les persones que formem part del Centre *Dolors Piera* també ens identifiquem amb bona part de la seva vida en aquesta visió de l'ensenyament que ha d'incloure un component ètic i moral que vagi més enllà dels continguts. Així mateix, tenim l'obligació d'actuar dins la societat i de sensibilitzar sobre els problemes amb què encara s'han d'enfrontar les dones pel fet de ser-ho.

El Centre *Dolors Piera* d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones, creat al 2006 amb el suport del SIED (Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona), treballa per què s'introdueixi la perspectiva de gènere i el principi de transversalitat (*mainstreaming*) en la docència, en la recerca i en la gestió, per visualitzar la realitat femenina i les aportacions de les dones al desenvolupament de la cultura i de la ciència i a l'evolució social i per millorar la situació de les dones a la nostra societat.

² Dades extretes: Cañellas, Cèlia i Toran, Rosa. *Dolors Piera. Mestra, política i exiliada*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona 2003

Universitat de Lleida
Centre Dolors Piera
d'Igualtat d'Oportunitats
i Promoció de les Dones

Campus de Cappont, Carrer Jaume II, 71
Aulari, Despatx 0.33 (Edifici Polivalent)
25001 Lleida, Catalunya.
Tel. +34 973 70 33 96
centredolorspiera@cdp.udl.cat

<http://www.cdp.udl.cat>

Per subscriure-us al butlletí, escriviu a:
centredolorspiera@cdp.udl.cat